

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально – науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Захист прав споживачів»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Експертиза та митна справа»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Хмельницька Євгенія Вікторівна
К.Т.Н.,

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-066-321-71-30
Електронна адреса	evghmel37112@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок з питань поглибленого вивчення основних засад захисту прав споживачів щодо придбання, використання (споживання) товарів і послуг, а також нормативно-правових актів, що регламентують цю сферу відносин
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Експертиза нехарчової продукції, Харчові інновації, Управління безпечністю харчової продукції, основи експертної оцінки
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (PH2); Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та	<ul style="list-style-type: none"> Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях (ЗК2); Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК5); Здатність виявляти ініціативу та підприємливість (ЗК8); Здатність діяти відповідально та свідомо (ЗК10); Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>біржової діяльності (PH4);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (PH8); • Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур (PH12); • Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів (PH15); • Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (PH16) 	<p>демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур (СК2); • Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності (СК5); • Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності (СК6) • Здатність визначати споживні властивості, кількісний та якісний склад, технічні характеристики продукції, які дозволяють однозначно ідентифікувати класифікаційну приналежність продукції (СК 11); • Здатність брати участь в розробці проектів стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації і в практичній реалізації розроблених проектів та програм; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм, правил і стандартів.(СК12); • Здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати (СК13); • Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (СК 14); • Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів (СК15); <p>Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (СК16)</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Правова основа захисту прав споживачів		
Тема 1. Основний зміст концепції конsumerизму і його роль в системі ринкових відносин	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Охарактеризувати нормативні акти, що регулюють питання захисту прав споживачів
Тема 2. Основні права споживачів товарів, робіт та послуг	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Охарактеризувати сертифікаційні заходи як бар'єр проникненню на ринок України неякісних або небезпечних для здоров'я людини товарів, робіт та послуг
Тема 3. Правове регулювання якості товарів, робіт та послуг	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Умови перерахунків вартості під час заміни товару з недоліками на аналогічний товар належної якості. Вивчити перспективи удосконалення системи забезпечення якості, нешкідливості товарів, сировини, матеріалів
Модуль 2. Особливості захисту прав споживачів та відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів		
Тема 4. Особливості захисту прав споживачів при здійсненні окремих видів торговельної	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Охарактеризувати рекламні заходи та засоби з точки зору формування конsumerської свідомості.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
діяльності, наданні послуг і виконанні робіт		
Тема 5. Особливості захисту прав споживачів при придбанні окремих видів товарів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Вивчити особливості продажу окремих груп товарів: товарів побутової хімії, мінеральних добрив та засобів захисту рослин; меблів; лісоматеріалів та будівельних матеріалів; телерадіотоварів; електропобутових товарів; взуття; текстильних товарів; швейних, трикотажних, хутряних, головних уборів.
Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Визначення поняття "моральний збиток", його інтерпретація в сучасному законодавстві. Проблема компенсації морального збитку. Порядок визначення суми морального збитку споживача.

Інформаційні джерела

1. Бородачова Н. Правовідносини у сфері надання послуг [Електронний ресурс] : Портал споживача. – Режим доступу: <http://www.consumerinfo.org.ua>
2. Захист прав споживачів: соціально-правовий аспект / [Мазаракі А. А., Язвінська О. М., Ніколаєва Л. В.]; за заг. ред. Л. В. Ніколаєвої. – К.: КНТЕУ, 2002. – 312 с.
3. Зверева О. В. Захист прав споживачів : навч. посіб. / Зверева О. В. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.
4. Одінцева О. О., Петрова О. І. Передумови розвитку захисту прав споживачів в Україні: історичний та соціально-правовий аспекти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>.
5. Про електронну комерцію : Закон України № 675-VIII від 13.02.2020 р. [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
6. Про затвердження Порядку відбору зразків продукції для визначення її якісних показників та форми акта відбору зразків продукції: Постанова, Порядок, Акт, Форма типового документа № 1280 редакція від 02.06.2018 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів: Постанова, Порядок, Перелік, Правила № 833 редакція від 13.03.2019 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Про захист прав споживачів : Закон України № 1023-XII редакція від 27.02.2020 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу:
9. Про звернення громадян : Закон України № 393/96-ВР редакція від 01.01.2020 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України № 877-V редакція від 26.11.2016 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів : Закон України № 771/97-ВР від 16.01.2020 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
12. Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів»: ПКМУ № 172 редакція від 07.12.2005 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
13. Споживча політика в системі державного управління / [Дуденко С. Д., Максименко К. О., Овчарук О. В. та ін.] : навч. метод. пос. – Київ, 2009 С. 165-170.
14. Хартія основних прав Європейського Союзу : Європейський Союз; Хартія, Міжнародний документ від 07.12.2000 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
15. Цивільний кодекс України : Кодекс України, Закон, Кодекс № 435-IV редакція від 19.07.2017 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Цивільний процесуальний кодекс України : Кодекс України, Закон, Кодекс № 435-IV редакція від 13.02.2020 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховна Рада України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

17. Чепурной И. П. Защита прав потребителей. Виды и способы обмана покупателя при продаже продовольственных товаров / Чепурной И. П. – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 416 с.
18. Язвінська О. М. Історія консумеризму : навч. посіб. / Язвінська О. М. – 2-ге доп. й перероб. вид. – К.: Київ. над. торг.-екон. ун-т, 2003. – 364 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності), або шляхом набору додаткових балів за інші види робіт. Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування лекцій (5 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (5 балів); відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (12 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 4-16): відвідування лекцій (5 балів); наявність опрацьованого матеріалу з теми лекції (5 балів); відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (12 балів); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни